

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

ПЕНІТЕНЦІАРНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

ІНСТИТУ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПАУ

ОСІННІ ЧИТАННЯ ОСВІТЯН.

**ОСВІТА ПІД ЧАС ВІЙНИ:
АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ,
ЕФЕКТИВНІ ФОРМИ ТА
БЕЗПЕЧНИЙ ПРОСТІР**

*I Всеукраїнська науково-практична конференція
(м. Чернігів, 30 жовтня 2025 року)*

ЧЕРНІГІВ

УДК 005.591.11:005.336.5:37.091.12-057(082)

М 58

*Рекомендовано до друку вченою радою Пенітенціарної академії
України (протокол № 16 від 28 листопада 2025 р.).*

Головний редактор:

Аніщенко В. О. – доктор педагогічних наук, професор.

Редакційна колегія:

Разумейко Н. С. – кандидат педагогічних наук, доцент;

Шарапова Ю. В. – кандидат педагогічних наук.

Осінні читання освітян. Освіта під час війни: актуальні аспекти, ефективні форми та безпечний простір: матеріали І Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 30 жовтн. 2025 р.) / голов. ред. В. О. Аніщенко ; Пенітенціарна академія України. Чернігів : ПАУ, 2025. 320 с.

До збірника матеріалів І Всеукраїнської науково-практичної конференції увійшли публікації закордонних і вітчизняних учених і практиків, здобувачів вищої та фахової передвищої освіти.

Наукові доробки присвячені актуальним питанням значення та ролі освіти як чинника національної стійкості, психолого-педагогічній підтримці учасників освітнього процесу, інтенсифікації застосування інноваційних форм навчання та цифровізації освітнього процесу, правовим та етичним проблемам забезпечення інклюзивності, безпеки освітнього середовища закладів вищої освіти.

Видання буде корисним для науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів різних рівнів вищої освіти.

*Матеріали викладені в авторській редакції з незначними
коректорськими правками. Відповідальність за точність поданих фактів,
цитат, цифр і прізвищ несуть автори.*

*Електронна копія збірника безплатно розміщується у відкритому доступі
на офіційному сайті Пенітенціарної академії України
(<https://pau.edu.ua/materials-of-scientific-conferences/> у розділі «Видання.
Матеріали наукових конференцій»)*

© Пенітенціарна академія України

Наталя Лисенко
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки і психології,
Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна;

Володимир Фесенко
кандидат історичних наук, доцент,
завідувач кафедри педагогіки і психології,
Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна;

Наталія Шварц
кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки і психології
Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна;

Ганна Тимощук
кандидат педагогічних наук, викладач кафедри педагогіки і психології
Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

ІНТЕРАКТИВНА ДОШКА ЯК ІНСТРУМЕНТ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ТА КОМУНІКАЦІЇ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ PBL У МЕДИЧНИХ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Повномасштабне вторгнення російських військ в Україну спричинило значні зміни в освітньому процесі, зокрема вимушено пришвидшило розвиток дистанційного навчання у прифронтових регіонах. У цих умовах безпечне відвідування навчальних закладів стало неможливим, що змусило як викладачів, так і здобувачів активно адаптуватися до нових форматів роботи. На сьогодні спостерігаємо прискорену інтеграцію інформаційно-комунікаційних технологій у щоденну педагогічну практику. Використання онлайн-платформ, відеоконференцій та інтерактивних інструментів, таких як віртуальні дошки, стало не лише засобом передачі знань, а й інструментом підтримки взаємодії, колективної роботи та розвитку професійних компетентностей здобувачів. Віртуальна дошка — це новий, перспективний та багатофункціональний сервіс: робочий простір, «чистий аркуш» для спільної роботи над створенням і редагуванням зображень та документів, а також для комунікації в режимі реального часу. Вона може використовуватися не

лише для візуалізації певної інформації, але й для забезпечення інтерактивності занять у дистанційному форматі, проведення оцінювання, фіксації досягнень, перевірки робіт у співпраці тощо. Попри складні умови, у яких змушені працювати сучасні українські педагоги, а студентство отримувати знання, очікування сучасного суспільства і відповідальність, яку воно покладає на вищу освіту, залишаються незмінно високими. Сучасний соціум потребує творчих фахівців, здатних аналітично мислити, розв'язувати нетипові проблеми, що не цураються саморозвитку та ефективної командної роботи. Саме проблемно-орієнтоване навчання (PBL) у вищих навчальних закладах сприяє розвитку цих якостей.

Наша мета – показати, що метод PBL є універсальним і може ефективно застосовуватися при підготовці майбутніх фахівців у різних галузях, де необхідне аналітичне мислення та дослідницькі навички. Ми пропонуємо використовувати проблемні завдання різних типів (а саме: завдання з несформульованим питанням, завдання на доведення, завдання з мінливим змістом тощо). Для забезпечення діалогу (зокрема й асинхронного) в умовах дистанційного навчання радимо використовувати інтерактивні дошки. Наприклад, дошку Padlet (<https://padlet.com>) — сервісу з розширеним функціоналом, який поєднує функції блогу, нотаток та платформи для онлайн-обміну файлами. Він безкоштовний, зручний для користувача та підтримує українську мову. За допомогою Padlet користувачі можуть створювати мережевий контент у різних форматах, публікувати не лише навчальні матеріали, а й повідомлення, коментарі, оцінки, зображення, фотографії, відео та гіперпосилання.

Проблемне завдання не має єдиного правильного рішення — здобувачі створюють індивідуалізовані плани реабілітації, що сприяє розвитку клінічного мислення, аналітичних навичок та адаптивності.

*Приклад проблемного завдання з мінливим змістом для фізичних
терапевтів:*

35-річний пацієнт звертається до фізичного терапевта після травми правого колінного суглоба, отриманої під час футбольного матчу три тижні тому. Ортопедичний діагноз: розтягнення зв'язок колінного суглоба II ступеня. На момент консультації: біль при згинанні коліна понад 90°, легка набряклість, зменшення амплітуди рухів, слабкість квадрицепса; пацієнт ходить без милиць, але з жорсткою ходою.

Завдання:

1. Сформулювати короткострокові та довгострокові цілі фізичної терапії.
2. Запропонувати комплекс вправ, відповідний цьому етапу реабілітації.
3. Визначити, як зміниться програма реабілітації у випадках:
 - а) посилення больового синдрому;
 - б) виникнення блокування колінного суглоба;
 - с) повернення пацієнта до активних занять спортом.

Формат відповіді – оформлення інтерактивної дошки Padlet. Додайте вашу відповідь як повідомлення, теоретичну інформацію наведіть у текстовому файлі та доповніть її відеоматеріали, які б доводили та обґрунтовували слушність вашої думки. Надайте активне посилання на ваш Padlet у месенджер групи для обговорення.

Таким чином, проблемно-орієнтоване навчання – це освітній метод, у якому для навчання використовуються складні завдання з реального життя. Цей підхід заохочує здобувачів застосовувати критичне мислення та навички розв'язання проблем, сприяючи отриманню практичного досвіду та активному засвоєнню знань. Використання інтерактивних дошок для демонстрації виконаної роботи дозволяє здобувачам навчитися обґрунтовувати свою точку зору під час можливого діалогу з колегами. У перспективі інтерактивні дошки можуть стати стандартним інструментом у медичній та фармацевтичній освіті, підвищуючи ефективність дистанційного навчання.